

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний економічний університет
Факультет банківського бізнесу

Кафедра економічної теорії

Курсова робота

з дисципліни

«Глобальна економіка»

на тему:

«Співробітництво Україна – ЄС в глобальному контексті»

Студентки 4-го курсу ЕТ-41 групи

Коровицької О.А.

Науковий керівник:

проф., д.е.н. Козюк В.В.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ECTS _____

Тернопіль – 2017р.

Тернопільський національний економічний університет

Тема

«Співробітництво Україна – ЄС в глобальному контексті»

План

Вступ

1. Глобальні фактори євроінтеграції
2. Аналіз структури вимог щодо України в рамках Угоди про асоціацію
3. Оцінка структури економічних взаємин Україна – ЄС на предмет стійкості до глобальних викликів
4. Перспективи трансформації економічних зв'язків ЄС – Україна

Висновки

Список використаної літератури

Зміст

Вступ.....	4
1. Глобальні фактори євроінтеграції.....	6
2. Аналіз структури вимог щодо України в рамках Угоди про асоціацію.....	10
3. Оцінка структури економічних взаємин Україна – ЄС на предмет стійкості до глобальних викликів.....	16
4. Перспективи трансформації економічних зв'язків ЄС – Україна.....	19
Висновки.....	23
Список використаної літератури.....	24

Вступ

Актуальність теми: Інтеграція у європейський та світовий економічний простір набирає все більшої актуальності в контексті багатополлярної системи світу. Особливо важливим є питання необхідності європейської інтеграції, як ключового процесу пристосування країн до сучасних умов глобалізації. Воно є основоположним для визначення майбутнього вектору розвитку центральноєвропейських країн, включаючи Україну, і визначається не тільки соціально-економічними факторами, а й інституціональними і державно-управлінськими в рамках ефективної реалізації національної політики держав.

Євроінтеграція – цивілізаційний вибір українського народу, одна з ключових вимог Революції гідності. У системі зовнішньополітичних пріоритетів України вона посідає особливе місце. Інтеграція в європейський політичний, економічний та соціальний простір створить додаткові можливості для модернізаційного та інноваційного розвитку держави та суспільства: відкриває нові перспективи співробітництва з розвиненими країнами континенту, надає можливості економічного розвитку, зміцнення позицій України у світовій системі міжнародних відносин.

Безперечно, що дана тема є актуальною на сьогодні, оскільки це одне із найважливіших питань для кожного українця і, звісно ж, держави в цілому.

Дослідивши дану тему, можна буде проаналізувати всі «за» і «проти» вступу України до Європейського Союзу, а також вплив української євроінтеграції на сучасний глобалізований світ.

Метою курсової роботи є визначити основні глобальні аспекти євроінтеграції та проаналізувати особливості сучасних економічних взаємин Україна – ЄС.

Завданнями даної роботи є:

- розкрити зміст процесу євроінтеграції через призму посилення глобальних процесів;
- висвітлити основні напрями співробітництва і шляхи інтеграції України до ЄС;
- проаналізувати динаміку економічних змін України та країн ЄС в рамках співпраці ;
- виділити основні вимоги ЄС щодо України та шляхи прискорення їх виконання;
- здійснити прогноз щодо подальшого посилення євроінтеграційних процесів і Україні.

Об’єктом дослідження виступає сукупність зв’язків (політичних, торгових, інвестиційних, фінансових, культурних) між Україною та ЄС та їх оцінка з глобальної точки зору.

Предметом дослідження є процес взаємодії між Європейським Союзом та Україною та його глобальні наслідки.

Інформаційну базу курсового дослідження склали праці вітчизняних вчених-економістів, статті, монографії, посібники, періодичні видання,

Закони України, статистичні дані Державного комітету статистики України,

звіти Національного банку України.

1. Глобальні фактори євроінтеграції

Протягом останніх років широко вивчаються проблеми європейської економічної інтеграції в умовах глобалізації. У результаті аналізу природи глобалізації, її складових і тенденцій розвитку зроблено висновок, що сутність глобалізації можна визначити, перш за все, як зростаючу економічну взаємозалежність країн світу, перетворення їх на єдиний глобальний організм зі своїми власними законами та тенденціями розвитку.[1]

Слід зазначити, що глобалізація — складне й суперечливе явище, яке сприяє розвитку успішних країн, а менш розвиненим країнам відводить роль аутсайдерів; глобалізація дозволяє вирішувати старі проблеми, але виводить на перший план нові, головні з яких — диференціація світової економіки та поляризація суспільства. Ураховуючи її зміст, не буде перебільшенням сказати, що наслідки глобалізації суттєво впливають на історичні долі цілих народів на всіх континентах. У той же час вони мають

свою специфіку. Особливу увагу варто приділити впливу глобалізації на європейські інтеграційні процеси.[2]

Європейська інтеграція як складова процесу глобалізації сучасного світу вимагає від європейців визначення своїх інтересів на глобальному рівні й практичного формування орієнтованого на ЄС глобального простору з відповідним включенням сусідніх країн у сферу європейських інтересів.

Поняття європейська інтеграція є спробою відобразити специфіку перебігу глобалізаційних процесів в європейському регіоні, і підкреслити роль ЄС у даних процесах.

Серед найважливіших причин європейської інтеграції можна виділити наступні:

- потреба миру та безпеки. ;
- сподівання на економічний розвиток та добробут. ;
- утримання економічного та політичного значення на міжнародній арені.

Євроінтеграція породжує швидке зростання транскордонних економічних, політичних, соціальних і культурних зв'язків і стосунків у межах Європи, формування єдиного європейського простору та виникнення єдиної європейської ідентичності та культури .

Німецький політик Ф. Пфлюгер, аналізуючи проблеми, що стоять перед ЄС у контексті подальшого розвитку, розглядає низку завдань, що ставить перед Європою глобалізація.

По-перше, це проведення спільної зовнішньої та оборонної політики, що потребує деяких структурних змін (наприклад, створення постійної ради міністрів оборони ЄС, заснування посади міністра закордонних справ Європи).

По-друге, розробка нової політики стосовно країн третього світу, причому ЄС, на думку аналітика, має провадити власну політику надання «соціальної допомоги», а не виступати в ролі чергового «спонсора» при здійсненні проектів окремих європейських держав.

По-третє, досягнення ключової ролі в глобальній лібералізації торгівлі, для чого європейським державам доведеться поступитися протекціоністськими заходами і субсидіями, які ускладнюють конкуренцію на світовому ринкові.

По-четверте, більш активний вплив на характер процесів глобалізації. Попередження «поділу світу» на бідних і багатих, переможців і жертв глобалізації. Світові потрібний «глобальний уряд» – не «клуб багатих держав», а «глобальне співтовариство по інтересах, яке охоплює всі країни». ЄС, будучи «успішною наднаціональною організацією», має брати активну участь у розробці та створенні подібних інноваційних структур .

Важливим фактором успішної реалізації європейської інтеграції є формування спільної загальноєвропейської системи цінностей як етичної основи перебігу глобалізаційних процесів у Європі. Без етичного консенсусу, на думку деяких дослідників, весь європейський процес об'єднання втрачає свою цінність. Ні економічне об'єднання, ні уніфікація валюти не зможуть виправити це становище. Європа повинна осмислити основні загальні цінності, створити етично принципівий консенсус, наприклад «справедливість на основі примирення – реальний і закріплений світ – планета, збережена для майбутніх поколінь» . [3]

У публікації М. Ванке проаналізовано, чи збулися прогнози експерта з МВФ прогнозів щодо економіки європейських країн станом на 2016 рік. По-перше, можна сказати, що країни ЄС стали занадто взаємозалежними. Цей проект був задуманий як проект з максимальної ринкової інтеграції і мав всі ознаки глобалізації всередині Європи, однак, країни Західної Європи залежать від зовнішніх ринків і настільки залежать одна від одної, що при бажанні або розбіжності зовнішньополітичного курсу просто-

напросто не зможуть проіснувати. Наприклад, Бельгія, Ліхтенштейн, Люксембург. Малі країни ховаються за щитом Європейського Союзу, проте не мають економічної самостійності»

По-друге, згідно зі стратегією глобалізації, окремі країни постачають дешеву робочу силу, тому західним корпораціям набагато дешевше розміщувати виробництво саме в таких країнах. А тому виробництво перекочувало в одні країни, Європа і США ж тепер вважаються країнами, зав'язаними здебільшого на сфері послуг. Це одночасно і плюс, і мінус. Такі країни більш благополучні, також рівень життя, як правило, помітно вище: людей не виснажує праця на заводських підприємствах. Варто відзначити більший приплив іноземного капіталу і кваліфікованих працівників. Однак в разі ізоляції більшість країн не зможе нічого зробити, а тому ця більшість ще більш залежна.

Уся Європа в контексті світової глобалізації стає нерівномірно розвиненою. Вигоду отримують впливові держави, які диктують умови і монополізують окремі сфери економіки. Малі та індустріальні держави доїдають крихти і радіють можливості забезпечити некваліфіковане населення хоч якоюсь роботою .[3]

Інтеграційні процеси в Західній Європі впливають не лише безпосередньо на країни ЄС, а й на інші країни як європейського регіону, так і світу взагалі, причому якісна природа й динаміка інтеграційних процесів у Західній Європі виступають прямими індикаторами щодо перспектив формування відкритих економік країн Центральної та Східної Європи, оскільки містять інформацію щодо можливостей розширення ЄС за їхній рахунок. І дійсно, незважаючи на певні складнощі, євроінтеграція стає реальністю для багатьох країн цього регіону. Це з певною часткою умовності стосується й України, оскільки пов'язано для неї з численними перспективами.

2. Аналіз структури вимог щодо України в рамках Угоди про асоціацію

Прискорення історичних змін, які відбуваються останніми роками на європейському просторі, актуалізувало необхідність переосмислення реалій та уявлень, в рамках яких розвивалися відносини України із Об'єднаною Європою.

Визначальним чинником у стосунках Україна – ЄС в останні десятиліття стало прагнення українського суспільства до зближення та набуття перспективи членства в євроспільноті. Громадянська революція 2013-2014 років, військово-політичний конфлікт з Росією, реформи економічного, правового та культурного просторів відбулися під гаслом європейської інтеграції. Зближення з Об'єднаною Європою виступило чинником мобілізації нації. Водночас, прагнення до цього стало тією метою, яка

легітимувала масштабні зміни в житті десятків мільйонів людей, визначило їх уявлення щодо перспектив найближчого майбутнього.

Просування євроінтеграційним шляхом потребувало змін в організації та практиках життя українців практично в усіх сферах, – а це доволі болісно сприймалося населенням. У 2014 р. інфляція в Україні становила 25%, у 2015 р. вона досягла 43% - це найвищий за 20 років показник. Ціни на комунальні виплати підвищилися майже вдвічі:– електроенергія подорожчала на 20%, тепло – на 73%, гаряча вода – на 57%, холодна - на 25%. Кабмін на початку 2016 р. анонсував подальше підвищення тарифів. Відбулося колосальне знецінення національної валюти: після 8 грн. за долар США у 2013р., вона становить на початку 2016 р. 26 гривень. Унаслідок цього, мінімальна зарплатня в країні становить близько 5 доларів на день – втричі нижче визначеного ООН рівня бідності, у 7 разів нижче, ніж в Естонії та Словаччині, в 15-40 разів менше, ніж в Австрії, Німеччині, Франції.

Незважаючи на негативну тенденцію розвитку Україні таки дозволили подати заявку на членство в ЄС – Європарламент прийняв резолюцію. "Відповідно до ст. 49 Договору про ЄС, Грузія, Молдова та Україна мають європейську перспективу і можуть подавати заявки про прийом до ЄС за умови дотримання принципів демократії, поваги до основних свобод, прав людини і нацменшин та гарантування верховенства права", – сказано в ній.

За пропозицією ЄС було уточнено назву Угоди, і за згодою Української Сторони угода отримала остаточну офіційну назву - «Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами – членами, з іншої сторони»

Угода є унікальним двостороннім документом, який виходить далеко за рамки угод про асоціацію, які були укладені ЄС свого часу з країнами Центральної та Східної Європи. Угоду можна розглядати як важливий крок

на шляху наближення в перспективі до наступного етапу – укладення договору про вступ до ЄС. Угода за своїм обсягом і тематичним охопленням є найбільшим міжнародно-правовим документом за всю історію України та найбільшим міжнародним договором з третьою країною, коли-небудь укладеним ЄС.

Щоб провести якісний аналіз структури вимог до України в рамках підписання Угоди про асоціацію необхідно більш детально розглянути її структуру.

Угода про асоціацію між Україною та ЄС налічує 1200 сторінок і складається з таких частин:

- Преамбула як вступна декларація до Угоди, що визначає мету і базові засади ;
- Сім розділів, таких як "Загальні принципи", "Політичне співробітництво і зовнішня політика та політика безпеки", "Юстиція, свобода і безпека", "Торгівля та суміжні питання (ГВЗВТ)", "Економічна та галузева співпраця", "Фінансове співробітництво та боротьба з шахрайством", а також інституційні, загальні та прикінцеві положення.
- 43 Додатки, у яких визначаються нормативні акти ЄС, що мають бути прийняті до визначеної дати
- Три Протоколи.[4]

Таблиця 1

СТРУКТУРА І ЗМІСТ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ

№	Назва розділу	Питання, яких стосується розділ
1	Преамбула, загальні цілі та принципи	Цілі угоди, серед яких: досягнення асоціації, поступове зближення між ЄС та Україною на основі спільних цінностей, поглиблення економічних та торговельних відносин, посилення співробітництва у сфері юстиції, свободи та безпеки
2	Політичний діалог та реформи, політична асоціація, співпраця та зближення у сфері зовнішньої політики та політики безпеки	Зближення у зовнішній та безпековій політиці; зміцнення поваги до демократичних принципів, верховенства права та належного врядування; поширення міжнародної стабільності та безпеки; співробітництво у сфері оборони та безпеки; зміцнення миру та міжнародного правосуддя, зокрема шляхом імплементації Римського статуту Міжнародного кримінального суду; попередження конфліктів, нерозповсюдження, роззброєння та контроль над озброєнням; боротьба з тероризмом.
3	Юстиція, свобода та безпека	Правоохоронна система, міграційний менеджмент, захист персональних даних, утвердження верховенства права, зміцнення судочинства – його ефективності, незалежності та неупередженості.
4	Торгівля та питання, пов'язані із торгівлею	Створення глибокої та всеосяжної Зони вільної торгівлі. Відповідні положення УА розбиті на такі частини: торгівля товарами; інструменти торгового захисту; митні питання та сприяння торгівлі; правила походження товарів; торговельні відносини в енергетичній сфері; заснування підприємницької діяльності, торгівля послугами, електронна комерція; антимонопольні заходи; державна допомога; захист прав інтелектуальної власності; державні закупівлі; торгівля і сталий розвиток; врегулювання суперечок; механізм посередництва.

[5]

Детально опрацювавши текст Угоди можна виокремити пріоритетні напрями реформування української економіки які на думку європейського співтовариства найбільше потребують термінового розгляду та приведення до стандартів ЄС :

В числі головних пріоритетів, можна вказати реформу правоохоронної системи. Запит на реформу в цьому сегменті зводився до кількох основних позицій.

Перша – виключити можливість використання правоохоронців для узурпації влади (що яскраво продемонстрував Янукович).

Друге – налаштувати правоохоронну систему на роботу в інтересах громадян. І третє – здолати корупцію: і всередині силовиків, і в державному організмі в цілому.

В рамках реформування правоохоронної системи були проведенні наступні зміни: реформа МВС; реформа Прокуратури; створення НАБУ і САП; створення НАПК; створення Державного бюро розслідувань.[6]

Дані зрушення позитивно оцінили в Європі, адже верховенство права і боротьба з корупцією є одними з ключових вимог до України для підписання Угоди про асоціацію.

Не менш важливим пунктом є децентралізація. Необхідність докорінної зміни системи влади та її територіальної основи на всіх рівнях, здійснення реальних кроків до стимулювання розвитку країни, надання гідної відповіді на сучасні виклики потребує законодавчого забезпечення.

Децентралізація - це передача значних повноважень та бюджетів від державних органів органам місцевого самоврядування. Так, аби якомога більше повноважень мали ті органи, що ближче до людей, де такі повноваження можна реалізовувати найбільш успішно. Можна виділити 5 основних кроків децентралізації:

Визначити територіальну основу органів місцевого самоврядування та виконавчої влади;

Розмежувати повноваження між органами місцевого самоврядування різних рівнів;

Визначити скільки ресурсів треба на кожному рівні;

Зробити органи місцевого самоврядування підзвітними перед виборцями; [7]

Ще однією проблемною сферою української економіки є судова. Довіра до судів, за даними соціологічних досліджень, становить критичних 5-10%.

Такий низький рівень довіри зумовлений наявністю кількох ключових проблем. Корупція, що вразила суддівський корпус, є зручною не лише для суддів, а й для тих, хто за допомогою корупції має можливість

«вирішувати» свої питання в судах, зокрема, олігархів. Тому судова реформа є дуже важливою для подолання корупції та наближення до європейського судового законодавства. Основними її кроками є:

Суттєве оновлення судівського корпусу та підвищення підзвітності суддів;

Створення антикорупційного суду для розгляду справ про вищу посадову корупцію;

Досягнення реальної незалежності суддів;

Запровадження повноцінного суду присяжних;

Не оминув Європейський Союз в своїх вимогах і освітню сферу, а точніше її реформування. Протягом багатьох років спостерігається стійка деградація української освіти. Зміст освіти все більше відривається від потреб суспільства та економіки. В умовах хронічного бюджетного дефіциту зростає загроза неспроможності держави забезпечити конституційне право окремих категорій громадян на доступ до якісної освіти.

Стратегічною метою реформування освіти в Україні є поступова зміна самого змісту освіти, який стане більш схожим на якісну європейську освіту.

Також слід відзначити про важливість для євроінтеграційних процесів України медичної та пенсійної реформ. Ці сфери потребують серйозних змін та активної допомоги зі сторони ЄС. Уряду необхідно проводити рішучі дії щодо зміни надання медичних послуг та їх якості. В результаті реформи кожен пацієнт повинен мати можливість вибирати саме того лікаря і ту лікарню, яким більше довіряє. І держава буде платити лікарням немає за ліжко-місце, а за кількість прийнятих пацієнтів. [7] Щодо пенсійної реформи то для її успішної реалізації необхідно виконати наступні завдання:

Збалансувати солідарну систему державного пенсійного забезпечення, зробивши розмір пенсій залежним від внесків, пенсійний вік – економічно обґрунтованим, а Пенсійний фонд – інституційно спроможним і прозорим.

Запровадити накопичувальну систему загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.

Створити умови для розвитку недержавного пенсійного забезпечення через запровадження стимулів для юридичних і фізичних осіб та впровадження

європейських стандартів врядування, прозорості й надійності в недержавних пенсійних фондах.

Після проведення комплексу даних реформ можна говорити про готовність України до підписання Угоди про асоціацію. Європейський Союз досить позитивно оцінює прогрес України. Доказом цього є те що 1 вересня 2017 року після тривалого процесу ратифікації Угода про асоціацію між Україною та ЄС таки набула чинності у повному обсязі.

3. Оцінка структури економічних взаємин Україна – ЄС на предмет стійкості до глобальних викликів.

Референдум у Великій Британії, прихід до влади Президента Трампа в Америці, міграційна криза та зростання популярності крайньоправих політичних сил в ЄС. Всі ці чинники «змотивували» лідерів ЄС до пошуку рішень для подолання глобальних викликів, які стали більш, ніж очевидними. Окрім того, агресія Росії на Сході України та анексія Криму оголила тему безпеки. В Євросоюзі ці проблеми давно обговорюються. Як економічна співпраця України та ЄС впливає на стійкість до основних

глобальних викликів? Для того щоб краще це зрозуміти необхідно виділити основні глобальні виклики останніх років.

Демографічна ситуація. На розвиток європейської економіки великий вплив мають демографічні процеси. З початку 2000х років кількість населення у працездатному віці демонструвала невелике зростання (біля 0,32% на рік), але незабаром (з 2015 року і далі) прогнозується спад, біля – 0,6% на рік. Це має негативний вплив на зростання продуктивності праці. Відтак, головною проблемою ЄС на найближчі 10 років стане різке падіння кількості робочої сили на ринку, що може спричинити значне зменшення економічного зростання ЄС.[8] В Україні ж в останні роки відбувається скорочення робочих місць а відповідно зростання безробіття.

Рис.1 Кількість безробітних на одне робоче місце

Ще одним болючим питанням є старіння Європи. Воно з кожним роком посилюватиме тиск на системи пенсійного забезпечення, охорони здоров'я та соціальну сферу. Світова частка населення ЄС до 2050 р. зменшиться з 8% до 5,5%. Уже зараз в ЄС на одного працівника припадає 3 пенсіонери. Тісна співпраця між Україною та ЄС допоможе частково вирішити дані проблеми і підвищить стійкість до подібних глобальних викликів.

Ще одним викликом для Європи інтенсивний розвиток глобальної торгівлі і лідерство Китаю на світовому ринку. ЄС хоч і не втрачає роль глобальної

економіки, але стає меншим гравцем у порівнянні з конкурентами. Ці тенденції потенційно призводять до втрати ЄС статусу найбільшого ринку у світі. Єдина можливість для Європи зберегти свою глобальну силу – залучати нових торгових партнерів таких, як наприклад Україна та підписання зони вільної торгівлі. Це надає ряд переваг для обох сторін. З одного боку для України це відкриває європейські ринки та сприяє зростанню експорту та імпорту з європейськими країнами, і як наслідок прискоренню економічного зростання. З іншого боку для ЄС це розширення торгових кордонів і диференціація ринків.

На даний час перед ЄС постає дуже чітке питання – чи достатньо сьогодні механізмів захисту держав-членів від зовнішніх та внутрішніх загроз? І це головним глобальним викликом для європейських країн. Військове вторгнення Росії на територію Східної України та окупація Криму показали неготовність ЄС до швидкого реагування. Але незважаючи повільну реакцію Європа активно підтримала Україну в її євроінтеграційних прагненнях. Виділяючи фінансову допомогу. Адже європейські політики добре розуміли що Україна відділяє країни ЄС від агресора і вразі її захоплення безпека союзу під великою загрозою. Для України ж така увага стала поштовхом до пришвидчення процесу стабілізації ситуації на Донбасі. В даному випадку яскраво виражено вплив економічних взаємин Україна - ЄС на підвищення стабільності до глобальних викликів.

Окрім демографічно-соціального та безпекового викликів ЄС необхідно мати більш чітку політику щодо власних сусідів. У цьому контексті варто відзначити думку Зіга Тюрка, професора університету Любляни (Словенії), колишнього міністра освіти Словенії та члена спеціалізованої групи, яка досліджує майбутнє ЄС. За його словами, адаптація законодавства ЄС відповідно до угод про асоціацію, укладеними з Україною, Грузією та Молдовою, – не має сенсу без перспективи членства. «Світло в кінці тунелю» має бути чіткою мотивацією країн-підписантів угоди про

асоціацію[8]Однак, у випадку України сама адаптація національного законодавства до норм ЄС якраз і має бути цим стимулом для нас, оскільки в результаті вона призведе до запровадження європейських стандартів на українських підприємствах та в інших сферах життя та, відповідно, зробить нашу економіку більш конкурентоздатною. Це ще один приклад того яким важливим є економічний зв'язок України та ЄС у подоланні глобальних викликів.

Звісно, що всі вище згадані виклики (демографічний, безпековий та питання сусідства) не є катастрофічними і всі вони можуть і повинні бути вирішеними. Проте для цього необхідно прийняття рішучих заходів і тісна економічна співпраця ЄС та України.

4. Перспективи трансформації економічних зв'язків ЄС – Україна

Відносини з ЄС є ключовим пріоритетом зовнішньої політики України та водночас стимулом внутрішніх трансформацій у країні. Щоб краще зрозуміти які перспективи трансформації економічних зв'язків ЄС - Україна слід очікувати, необхідно детальніше розглянути основні етапи розвитку відносин між нашою державою та країнами Європейському Союзу.

Відносини між Україною та Європейським Союзом були започатковані в грудні 1991 року, коли Міністр закордонних справ Нідерландів, як представник головуєчої в ЄС країни, у своєму листі від імені Євросоюзу офіційно визнав незалежність України.

Намір України розбудувувати відносини з ЄС на принципах інтеграції був проголошений у 2 липня 1993 у Постанові Верховної Ради України «Про основні напрями зовнішньої політики України». Україна вперше заявила про власні євроінтеграційні прагнення. У документі закріплювалося, що «перспективною метою української зовнішньої політики є членство України в Європейських Співтовариствах за умови, що це не шкодитиме її

національним інтересам. З метою підтримання стабільних відносин з Європейськими Співтовариствами Україна підпише Угоду про партнерство і співробітництво, реалізація якої стане першим етапом просування до асоційованого, а згодом - до повного її членства у цій організації».

У подальшому стратегічний курс України на європейську інтеграцію був підтверджений та розвинутий у Стратегії інтеграції України до ЄС, схваленій Указом Президента України 11 червня 1998 року, та Програмі інтеграції України до ЄС, схваленій Указом Президента України 14 вересня 2000 року. Зокрема, у Стратегії набуття повноправного членства в ЄС проголошено довготерміновою стратегічною метою європейської інтеграції України. Підтримка курсу на інтеграцію до ЄС традиційно надається й на рівні Верховної Ради України, зокрема відповідні положення містяться в Постанові Верховної Ради України з приводу рекомендацій парламентських слухань про співробітництво України та ЄС, ухваленій 28 листопада 2002 року, Заяві Верховної Ради України від 22 лютого 2007 року з приводу підготовки до початку переговорів щодо нової угоди між Україною та ЄС, Постанові Верховної Ради України з приводу рекомендацій парламентських слухань про стан та перспективи розвитку економічних відносин України з ЄС та Митним союзом, ухваленій 19 травня 2011 року, а також в Постанові Верховної Ради України від 20 березня 2012 року. [9]

Відмова вищого керівництва держави у листопаді 2013 року від підписання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС спричинила початок масового мирного протесту в Україні на захист євроінтеграційних прагнень народу України, що отримав назву «ЄвроМайдан».

Після перемоги в Україні Революції Гідності, 13 березня 2014 року Верховна Рада України прийняла Постанову «Про підтвердження курсу України на інтеграцію до Європейського Союзу та першочергові заходи у цьому напрямі», якою підтверджується незворотність курсу України на європейську інтеграцію, метою якої є набуття членства в Європейському

Союзі. Було також відзначено, що Україна як європейська держава, яка поділяє спільну історію та цінності з країнами Європейського Союзу, має право подати заявку на набуття членства у Європейському Союзі відповідно до статті 49 Договору про Європейський Союз. Цією Постановою Верховна Рада України рекомендувала Виконуючому обов'язки Президента України та Кабінету Міністрів України низку першочергових кроків у сфері європейської інтеграції, передусім у контексті укладення Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

З підписанням та ратифікацією у 2014 році Угоди про асоціацію між Україною та ЄС відносини сторін почали розбудовуватися у якісно новому форматі політичної асоціації та економічної інтеграції. Під час підписання Угоди про асоціацію 27 червня 2014 року Президентом України П.О.Порошенком та під час її ратифікації 16 вересня 2014 року Верховною Радою України було зроблено відповідні заяви, що Україна розглядає укладення Угоди про асоціацію як черговий крок на шляху до досягнення кінцевої мети європейської інтеграції – набуття повноправного членства України в Європейському Союзі.

Відповідно до статті 486 Угоди з 1 листопада 2014 р. здійснювалося її тимчасове застосування до моменту набрання нею чинності. [10]

І аж майже черерз три роки, 1 вересня 2017 року після тривалого процесу ратифікації Угода про асоціацію між Україною та ЄС набула чинності у повному обсязі. Цей крок є одним з найголовніших на шляху до омріяного вступу в ЄС. Європейський вибір України відкриває нові перспективи співробітництва з розвинутими країнами континенту, надає можливості економічного розвитку, зміцнення позицій України у світовій системі міжнародних відносин. Це – найкращий спосіб реалізації національних інтересів.

Щодо перспектив трансформації економічних зв'язків ЄС Україна то слід зазначити по подальший євроінтеграційний курс нашої держави та його сприяння зі сорони країн ЄС. Необхідно також відмітити трансформацію торговельних відносин після створення Зони вільної торгівлі . Це дозволяє Україні в повній мірі вийти на європейський ринок товарів і послуг. Зростання експорту товарів дозволить кожного року наповнювати бюджет мінімум на 383 млн. євро. Це саме ж стосується і експорту послуг. Ще одними важливими змінами провокованими Угодою про асоціацію є надання безвізового режиму для України, що дозволить в подальшому розширювати кордони Європейського Союзу та знайомити українців з Європою. Не менш важливою преспективою є надання фінансової допомоги на подальшу трансформацію економіки України та преведення її до європейських стандартів.

Але всі перечислені вище можливсті лише плід економічного аналізу Угоди про асоціацію. І дати точні прогнози щодо трансформації економічних зв'язків ЄС та України в сучасних мінливих економічних та політичних умовах надзвичайно складно. Але все ж не варто втрачати надію на подальшу тісну співпрацю і як наслідок тки вступу нашої держави до такого омріяного ЄС.

Висновки

Європейська інтеграція відповідає життєво важливим інтересам українського народу, вона є визначальним чинником як міжнародної діяльності України, так і її внутрішньої політики на тривалу перспективу, зміцнює безпеку країни та позитивно впливає на відносини України з усіма державами світу. Неухильна реалізація курсу на інтеграцію до Європейського Союзу забезпечуватиме гарантії верховенства права плюралістичної демократії, дотримання прав людини, розвиток в Україні громадянського суспільства, побудову соціально-орієнтованої ринкової економіки. Тісна взаємодія України з Європейським Союзом допомагає обом сторонам легше преносити глобальні потрясіння та попереджати глобальні виклики. Підписання Угоди про асоціацію, а в подальшому перспективи вступу до ЄС є ключовими напрямками розвитку нашої економіки.

Список використаної літератури

1. Войтович Р.В Глобальна інтеграція як нова форма суспільного розвитку / - 2014, ст 2.
2. І.Вітер Вплив глобалізації на європейські інтеграційні процеси/ - 2014, ст 125.
3. Тихомирова Є.Б. Європейський вимір глобалізації / - 2016 ст 157-159.
4. Угода про асоціацію між Україною та ЄС : [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://rada.gov.ua>
5. Б. Гаврилишин Україна та асоціація з ЄС. Що нам дасть євроінтеграція:[Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://www.pravoconsult.com.ua>
6. О.Решміділова Реформа правоохоронної системи: чому створення ДБР може стати переломним моментом : [Електронний ресурс] - Режим доступу: (<https://www.rbc.ua/ukr/news/reforma-pravoohranitelnoy-sistemy-pochemu-1487846243.html>)
7. А. Ткачук Децентралізація [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://rpr.org.ua>

8. Л. Акуленко Глобальні виклики для ЄС : 5 сценаріїв та реальність :
[Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://old.decentralization.gov.ua>
9. І. Беззуб Сучасний стан і перспективи європейської інтеграції
[Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://nbuviar.gov.ua>
10. Розділ V Економічне та галузеве співробітництво [Електронний ресурс]
- Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>

